

Dnr (anges vid skriftväxling)

512-3160-19

Kopplas till Life Coast Benefit 512-8137-2013

SE0230090

Ändringshistoria

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2018-09-27	1	AS	Skapat dokument
2019-03-07	1	ML	Uppdaterat och gjort klart dokumentet
2019-06-12	2	MJ	Uppdatering tilläggsåtgärd Korsö

Arbetsplan för N2000-området Bråviken yttre inom projektet Life Coast Benefit LIFE12 NAT/SE/000131

Objektskod och namn: SE0230090, Bråviken yttre

Åtgärder:

- C1 Restaurering av gräsmarker inkl fågelskärsröjningar, frihuggning, fräsning och veteranisering
- C2 Hamling av träd
- C6 Naturvårdsbränning
- C7 Diversifiering av skogsbestånd och bekämpa invasiva arter
- D1 Fågeluppföljning
- D2 Uppföljning av gamla träd och läderbagge
- D3 Nyckel element och insektsuppföljning i skog
- E1 Informationsskyltar och foldrar
- E2 Anslagstavlor

Kommun: Norrköping

Regional genomförare: Martin Larsson, Marcelle Johansson

Fastighetsbeteckning/Markägare:

Bråxvik 1:4 (Isö, Kuggholmen, Leholmen)/Malcolm Taube von Block

Lindöja 1:2; 2:1; 1:3 (Korsö, Kallhamn, St Stubbskär samt 10 fågelskär)/Flera markägare

kontaktperson Birgitta Cronerud

Lindöja 1:4(3 fågelskär/Viboskär)/Johannes Pauli

Bilagor

1. kartor över projektets åtgärder enligt ansökan
2. kartor över projektets åtgärder som genomförs

Om Projektet Life Coast Benefit

Projektet Life Coast Benefit kommer att genomföra olika åtgärder i 45 olika N2000-områden utmed kusten i Södermanland, Östergötland och Kalmar. Störst andel av åtgärderna riktas mot restaurering av igenväxande marker i skärgårdens gamla odlingslandskap. Skärgårdens arkipelag av öar, holmar, kobbar och skär har brukats långliga tider vilket bevarat livsmiljöer för en speciell fauna och flora. Idag har villkoren för ett småskaligt brukande försämrats vilket, tillsammans med skärgårdens speciella logistikförhållanden, gör det extra angeläget att satsa på åtgärder för att bevara och förstärka de natur- och kulturvärden som är knutna hit.

Beskrivning av objektet

Natura 2000-området ligger i den yttre delen av Bråviken och består till största delen av öppet hav. Flera av öarna består av kala klippor men det finns stora öar med företrädesvis hållmarkstallskog. Bitvis finns även ett rikligt inslag av ek. Många av öarna har tidigare hävdats men idag är endast Korsö i hävd.

Planerade åtgärder:

Action C1 Rökning av fågelskär

Planerad omfattning: 2,34 hektar

Genomförs: 2019-3

Beskrivning och motivering

Förr betas även de mindre skären i skärgården som därmed ofta var helt fria från vedartad vegetation. På grund av att betesdriften i skärgården har minskat eller helt upphört samt kvävenedfallet ökat håller även magra relativt kala skär att växa igen. Åtgärden ska gynna fågelarter som behöver träd- och buskfria häckningsmiljöer.

Utökat till totalt 7,46 hektar rökning fågelskär- fler öar av lämplig karaktär har hittats vid fältbesök. Då alla ligger inom samma området utökas åtgärden.

Action C1 Rökning och plockhuggning Delobjekt Isö

Planerat i ansökan: 4,44 hektar

Genomförs: 2016-3

Beskrivning och motivering:

De flesta skärgårdsöar har varit betydligt öppnare förr när i princip alla öar betades vid behov. På grund av det idag finns färre betesdjur växer många hävdgynnade miljöer igen. För att värdefulla träd och gräsmarker ska kunna överleva krävs återkommande rökningsinsatser även på platser där det idag inte längre finns betesdjur som på delobjekt Isö.

Action C1 Nystängsling

Planerat i ansökan: 374 meter

Beskrivning och motivering:

Stängsling med syfte att få en effektiv avbetning i hävdgynnade miljöer. Tyvärr fans inga betesdjur kvar på Isö och ingen visade intresse att flytta sina djur dit så därför stryks åtgärden.

Action C1 Strandängsfräsning Delobjekt Korsö

Planerat i ansökan: Nej- tilläggsåtgärd

Genomförs: 2019-3

Beskrivning och motivering: Vassfräsning för att skapa bättre bete. Under sommaren 2018 dök en ny djurhållare upp på delobjekt Korsö som inte hade betats sedan ca 10 år tillbaka. För att förbättra betestillgången till fårbesättningen och samtidigt skapa förutsättningar för artrikare växtsamhällen på strandängen utförs vassbekämpning på totalt 1,08 ha.

Action C1 Stubbfräsning Delobjekt Korsö

Planerat i ansökan: Nej- tilläggsåtgärd

Genomförs: 2019-3

Beskrivning: Stubbfräsning av igenväxning på strandängar och möjlig ängsmark för att förbättra bete och behålla området långsiktig fri från igenväxning. Delar av strandängarna har restaurerats manuellt för ca 10-år sedan men då betet hade upphört har de tidigare öppna ytor slutit sig igen främst med uppslag av al. För att få en mer långsiktig effekt av restaureringen ska dessa ytor nu stubbfräsas.

Action C1 Veteranisering Delobjekt Korsö

Planerat i ansökan: Nej- tilläggsåtgärd

Genomförs: 2019-3

Beskrivning: Veteranisering av totalt 95 träd (främst ek) för att få en ljusare miljö i kronskiktet och samtidigt skapa viktiga strukturer som gynnar vedlevande insekter och svampar. På Korsö finns ett stort antal relativt likåldriga, hävdgynnade ädellövträd som idag står för tätt och därmed konkurrerar med varandra. Även gräsväxten blir sämre då krontäckningen är för högt. Istället för att hugga i trädskiktet utförs veteraniseringsåtgärder för att minska konkurrensen i kronskiktet samtidigt som man skapar goda förutsättningar för vedlevande arter som är beroende av tex håligheter och solbelyst död ved. Totalt 95 träd som står på en yta som omfattar 5,80 ha ska veteraniseras av arborister.

Action C2 Hamling av träd Delobjekt Leholmen

Planerat i ansökan: 0,2 ha

Beskrivning och motivering

2 gamla tidigare hamlingsträd skulle nyhamlas. Vid fältbesök visade sig att dessa träd redan dött. Åtgärden stryks därför.

Action C6 Naturvårdsbränning Delobjekt Kuggholmen

Planerat i ansökan: 6,4 ha

Genomförs: 2016-2

Beskrivning och motivering

Naturvårdsbränning syftar till att skapa viktiga strukturer som t.ex. död ved, lövföryngring, samt brandskador på överlevande träd som det ofta är brist på inom naturtyp 9010 Västlig taiga. Totalt 6,52 hektar ska brännas enligt med en objektspecifik bränningsplan.

Action C7 Diversifiering av skogsbestånd och bekämpa invasiva arter Delobjekten Kallhamn och St. Stubbholmen

Planerat i ansökan: 4,75 ha

Genomförs:

Beskrivning och motivering

På flera skogsklädda öar har den naturliga störningen genom bete eller brand upphört. Gran tränger idag undan värdefulla gamla lövträd och tallar. För att gynna dessa värden ska på total 4,75 ha igenväxande gran huggas bort.

Action D1 Fågeluppföljning

Planerat i ansökan:

Genomförs:

Beskrivning och motivering

Action D2 Uppföljning av gamla träd och läderbagge

Genomförs: 2018-3

Beskrivning och motivering

Läderbaggens utbredning är till stor del känd på Östergötlands fastland men i skärgården är förekomsten låg med tanke på förekomsten av gamla och grova träd, framförallt ekar.

Inventeringen syftar dels till att utreda utbredningen av läderbagge i skärgården men även som ett mått på kvalitet på de restaurerade miljöerna i projektet.

Inventering av gamla träd genomfördes inom hela Östergötland i slutet av 1990-talet. Detta blir en uppföljning och en komplettering av den inventeringen för att undersöka hur restaureringen av miljöerna har påverkat de gamla träden.

Action D3 Nyckelelement och insektsuppföljning i skog

Planerat i ansökan: Flygbildstolkning av restaureringsåtgärderna, Strukturuppföljning före och efter brand i skog och insektsuppföljning efter naturvårdsbränning

Genomförs: 2016(strukturuppföljning före brand i skog), 2017(strukturuppföljning efter brand i skog samt insektsuppföljning), 2018 (flygbildstolkning),

Beskrivning och motivering

Uppföljningen Genom att tolka flygbilder före och efter en åtgärd kan åtgärdens effekt på olika parametrar viktiga för den biologiska mångfalden bedömas och den utförda åtgärden beskrivas. Noggrannheten i tolkningarna påverkas av olika faktorer och slutsatser man kan dra kan därför variera mellan och inom objekt. Tolkningen förutsätter att det finns lämpliga flygbilder tagna både före och efter åtgärd. Om det saknas kan ändå en tolkning beskriva hur objektet ser ut vid en given tidpunkt och vara av värde för naturvården.

Flygbildstolkning har genomförts för delobjekt Kuggholmen som omfattats av naturvårdsbränning (action C6) på flygbilder tagna 2015 och 2017.

Utöver det har bränningsområdets strukturer följts upp i enlighet med metodbeskrivningen för uppföljning skog före och efter brand. Även en enklare uppföljning av brandgynnade insekter ska genomföras ett år efter genomförd bränning.

Action E1 Informationsskyltar och foldrar

Planerat i ansökan: 1 ny informationsskylt (A2) för reservatet ska produceras.

Genomförs: 2017

Beskrivning och motivering

Besökare ska kunna få information om naturvärdena i de restaurerade delarna samt i övriga delar av reservatet. En informationsskylt i storlek A2 ska produceras och sättas upp på ett urval av lämpliga platser i reservatet.

Eftersom reservatet är så extremt stort konstaterades att det var bättre att producera en större skylt (liggande A1) för att kunna beskriva området och dess värden. Skylten har satts upp på de 9 platser där nya skyltställ (action E2) uppförts. Dessutom är skylten uppsatt på ytterligare 4 platser i området på väggar till sopmajor för besökare samt på en anslagstavla på fastlandet i anslutning till reservatets del som ligger på fastlandet.

Action E2 Anslagstavlor

Planerat i ansökan: I ansökan planerades för uppsättning av 10 små skyltställ (A2) i reservatet.

Genomförs: 2018

Beskrivning och motivering

Nya skyltställ behövs för att kunna sätta upp den i projektet producerade reservatsskylten samt i några lägen större anslagstavlor så att även projektskylt och andra skyltar som beskriver värden i området kan sättas upp.

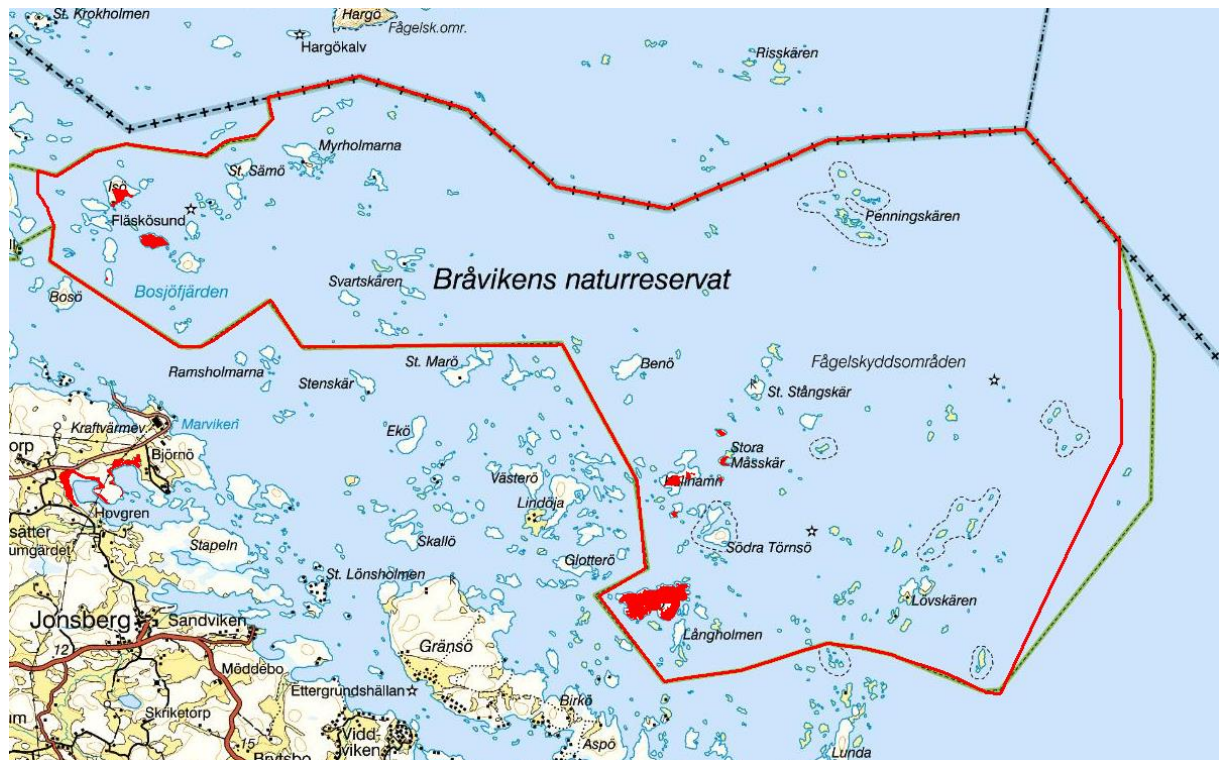
När det blev bestämt att den nya reservatsskylten som producerades (action E1) behövde vara större än A2 (Liggande A1) behövde också skyltställen anpassas.

Nio skyltställ har satts upp, 4 i storlek liggande A1 och 5 i större storlek (ca 2x1m).

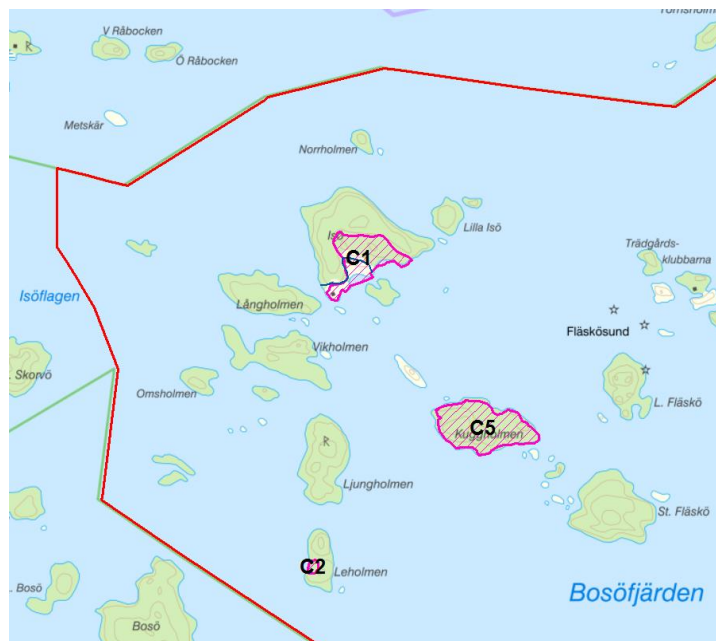
Tabell 1 Sammanställning över förändringar gentemot ansökan

Action	Planerad omfattning i ansökan	Genomförd omfattning	Differens
C1 Rövning/Plockhuggning	4,44 ha	3,25 ha	-1,19 ha
C1 Rövning fågelskär	2,34 ha	7,46 ha	+5,12 ha
C1 Strandängsfräsning	-	0,82 ha	+0,82 ha
C1 Stubbfräsning	-	2,69 ha	+2,69 ha
C1 Veteranisering	-	5,8 ha/95 träd	+ 5,8ha/95 träd
C1 Nystängsling	374m	-	-374m
C2 Restaureringshamling	2 träd	-	-2 träd
C6 Naturvårdsbränning	6,4 ha	6,52 ha	+0,12 ha
C7 Diversifiering	4,75 ha	4,75 ha	+/- 0ha
			0
E2 Skyltställ	10 (för stående A2)	9 (4 st liggande A1 och 5 st större, ca 2x1m)	-1 men de uppförda är större än planerat

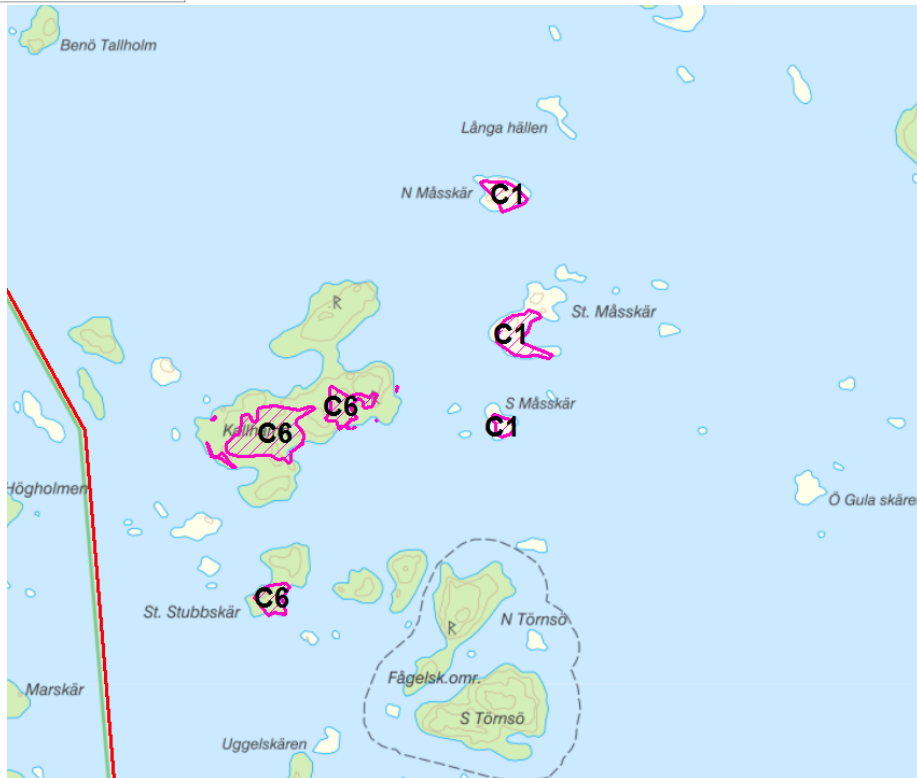
Bilaga 1. Kartor över projektets åtgärder enligt ansökan

Översiktskarta över Natura 2000-område Bråviken yttre
Enligt ansökan från 2012 skulle det göras olika av åtgärder på ett antal olika öar vilket presenteras i separata kartor per delobjekt.

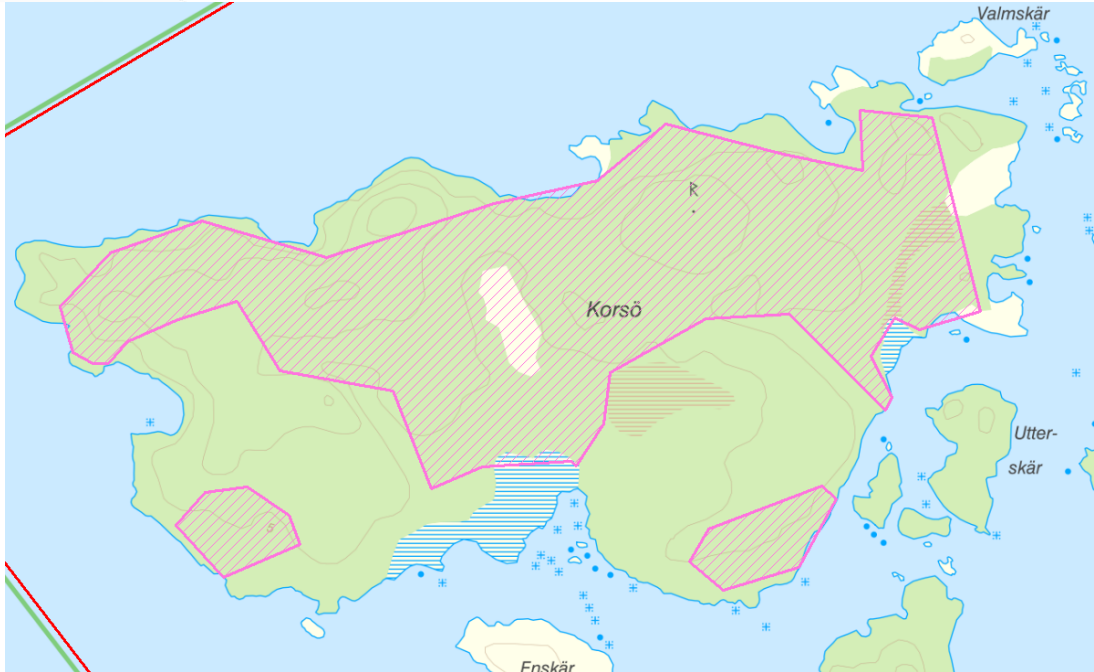
Delobjekt Isö, Kuggholmen och Leholmen. Enligt ansökan från 2012 skulle Isö frihuggas och nystänglas (C1), Kuggholmen naturvårdsbrännas (Här action C5 men fick i ett senare skede beteckningen C6 naturvårdsbränning) och på Leholmen skulle två träd restaureringshamlas (Action C2).

Delobjekt Kallhamn, Stora Stubbskär samt Norra Måsskär, Stora Måsskär och Södra Måsskär. Här var planerat att på Kallhamn och Stora Stubbskär hugga bort inträngande gran (C6 senare ändrat till C7) och på Måsskären utföra fågelskärsröjningar(C1).

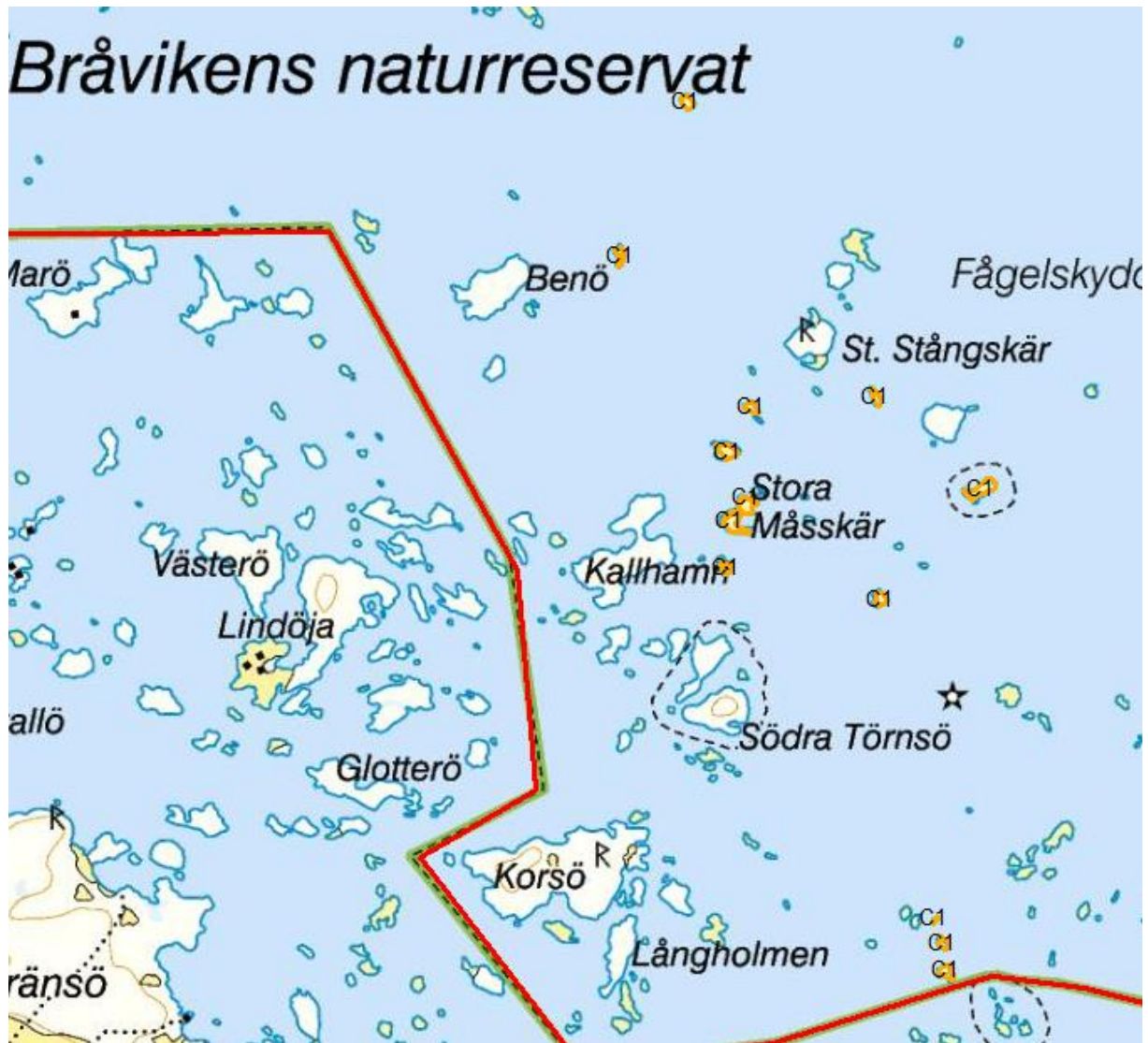

Delobjekt Korsö Action D2 Träduppföljning: Korsö togs med i ansökan 2012 som ett referensobjekt för att öka kunskapen om vilka skyddsvärda träd det finns på ön.

Delobjekt Korsö Action D2 Uppföljning av läderbagge: Korsö togs med i ansökan 2012 som ett referensobjekt för uppföljning av läderbagge för att öka kunskapen om förekomst av läderbagge inom Bråvikens naturreservat. Korsö valdes eftersom här finns träd som troligen har rätt typ av håligheter för att vara lämpliga bo-träd för läderbagge.

Bilaga 2. Kartor över projektets åtgärder som genomförs

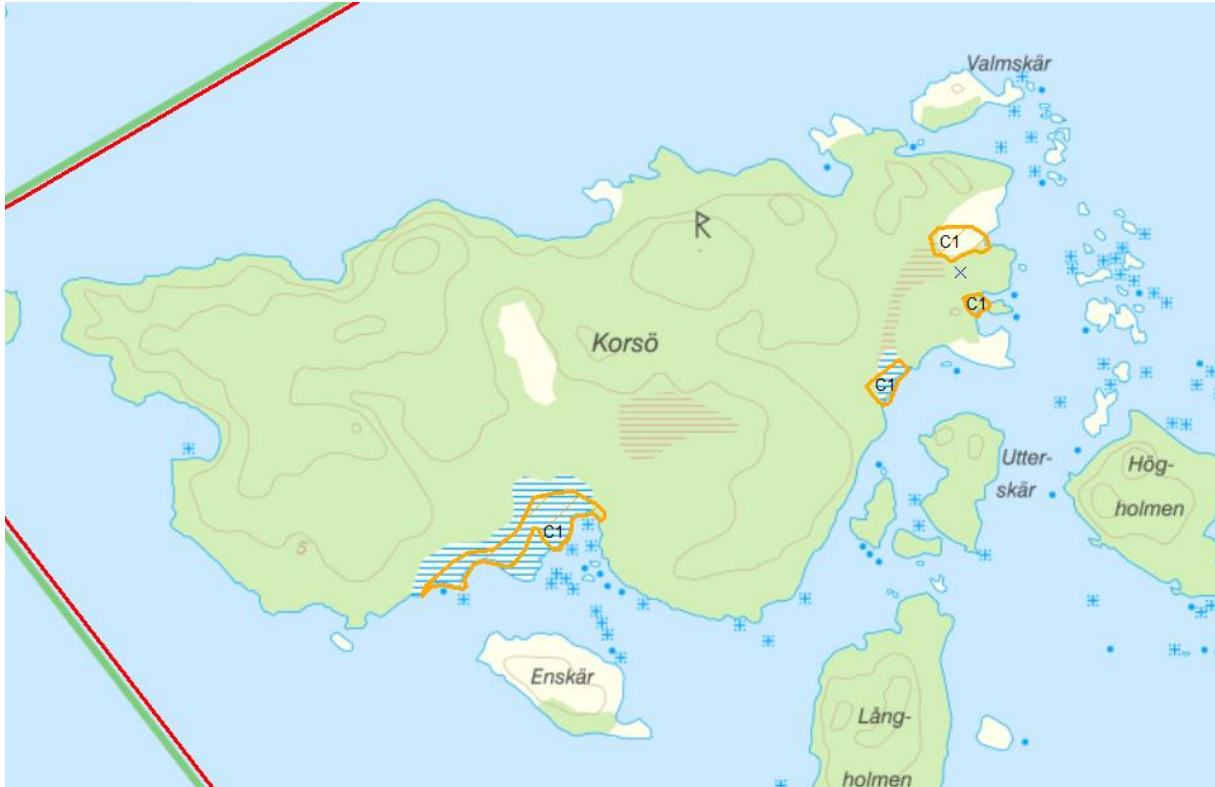
Action C1 Fågelskärsröjningar inom Bråvikens naturreservat- Från ursprungligen 3 objekt (Måsskären) på totalt 2,34 ha har åtgärden utökats till att omfatta hela 13 skär med en totalareal på 7,46 ha.

Action C1 Rövning och plockhuggning Delobjekt Isö

3,25 ha blev åtgärdade. Något staket sattes inte upp eftersom Isö inte längre betas.

Action C2 Restaureringshamling som var planerad på Leholmen ströks då de gamla hamlingsträden tyvärr hade dött.

Action C1 Starndängsfräsning Delobjekt Korsö Strandängsfräsning-vassbearbetning- (orangerandiga ytor) motsvarar 1,08 ha. Åtgärden utförs av maskin med aggregat för vasslåtter. Gränserna har stämts av med entreprenören i fält.

Action C1 Stubbfräsning Delobjekt Korsö Stubbfräsning- (turkosa ytor) motsvarar totalt 2,69 ha. Åtgärden utförs av maskin med aggregat för stubbfräsning. Gränser har stämts av med entreprenören och markerats i fält.

Action C1 Veteranisering Delobjekt Korsö- Veteranisering: Totalt ska 95 träd veteraniseras som finns på en yta av totalt 5,8 ha. Åtgärden ska utföras av arborister enligt särskild metod som beskrivs i upphandling för arboristtjänster/veteranisering (Ramavtal/Kalmar län dnr 512-2679-17). Samtliga träd som ska veteraniseras har koordinatsatts och märkts upp med id-bricka och blå snitselband. I samband med koordinatsättningen föreslås även vilken typ av veteranisering som ska utföras för varje enskilt träd dvs antingen ringbarkning i krona, kronkapning, blixtnedslag eller fågelholk direkt i stammen. En eller flera veteraniseringsåtgärder kan bli aktuella per träd.

Action C6 Naturvårdsbränning Delobjekt Kuggholmen. På totalt 6,52 ha en naturvårdsbränning genomförs.

Action C7 Diversifiering. Delobjekten Kallhamn och St Stubbskär. Totalt 4,7 ha åtgärdas genom att inträngande gran huggs bort kring värdefulla lövträd och tallar.